

Trefpunt Verpleegkunde - speech

Woensdag 12 december 2018, 9u, FOD Volksgezondheid, zaal Bara

Mesdames et Messieurs, chers infirmiers,
Bonjour,

Je souhaiterais avant tout remercier les collaborateurs du SPF Santé publique et de l'Union Générale des Infirmiers de Belgique d'avoir organisé cette rencontre infirmière. Je suis ravie de pouvoir être présente aujourd'hui, comme chaque année.

Vorig jaar draaide het Trefpunt Verpleegkunde volledig rond de hervorming van KB 78. Een project dat sowieso de duur van één legislatuur overschrijdt.

De conclusie van die bijzondere tweedaagse was duidelijk: we staan voor grote uitdagingen, zowel voor wat de opleiding verpleegkunde betreft als voor de uitoefening van het beroep. Binnenkort wordt het rapport van dit congres gepubliceerd, en ik wil dit graag meenemen bij het verder uitstippelen van het gezondheidsbeleid.

Het onderwerp van vandaag, deontologie, hangt nauw samen met de hervorming van de WUG. In 2004 maakte de Algemene Unie van Verpleegkundigen van België voor het eerst een deontologische code op voor de verpleegkundigen.

C'était **un signe de maturité** de la profession, car se fixer un code c'est affirmer ses valeurs et ses responsabilités en termes de comportements.

Comportement envers les patients, envers les collègues et les autres professions et envers la société.

En 2017, la profession infirmière fait, par le biais du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier, à nouveau un effort de consensus pour moderniser ce code. C'est la preuve que pour des débats professionnels importants, les infirmiers peuvent travailler ensemble.

Het gaat hier om een positieve deontologie

- een leidraad voor kwaliteitsvolle beoefening van verpleegkunde
- opgemaakt door verpleegkundigen die in het veld staan en dus dagelijks geconfronteerd worden met ethische en deontologische kwesties

De hervorming van de WUG is opgebouwd rond drie grote principes

- de patiënt moet centraal staan in de zorg
- interdisciplinair samenwerking is de standaard
- en goede zorg steunt op competente zorgverleners

Deze drie principes zijn heel duidelijk terug te vinden in de deontologische code die de Federale Raad voor Verpleegkunde een jaar geleden heeft opgemaakt

- De patiënt is de leidraad doorheen de code en staat centraal in de holistische mensvisie die verpleegkundigen hanteren.
- Samenwerken met andere zorgverleners is onontbeerlijk. Een goede gegevensuitwisseling en systematisch overleg zijn daarbij cruciale ingrediënten.
- De code stelt heel duidelijk dat bij de uitoefening van het beroep de verpleegkundige, net als andere zorgverleners, kan aantonen dat

hij of zij gedegen is opgeleid én die competenties ook op peil houdt aan de hand van bijscholingen en vormingen. Van zodra je als zorgverlener voelt dat je niet over de juiste kennis of vaardigheden beschikt, is verwijzen naar een andere zorgverlener een must. Dat moet duidelijk zijn.

Dans le cadre de la réforme de la loi relative à l'exercice des professions des soins de santé, nous avons déjà franchi de grandes étapes :

- Le 21 septembre de cette année, le Conseil des ministres a donné son feu vert pour l'avant-projet relatif à la qualité de la pratique des soins de santé
- Principe: de patiënt moet altijd en overal op zorg van de hoogst mogelijke kwaliteit kunnen rekenen, ongeacht wie die zorg toedient of waar dat gebeurt. Dit principe bouwt voort op patiëntenrechtenwet
- Heel wat aspecten uit dit voorontwerp sluiten aan bij de deontologische code van de Federale Raad voor Verpleegkunde
 - Interdisciplinair samenwerken is de norm
 - Evidence-based practice
 - Patiënt steeds verwijzen wanneer nodig
 - Criteria over wat minimaal in een patiëntendossier terug te vinden moet zijn
 - Professionele portfolio om aan te tonen dat de zorgverlener bekwaam is en zich bijschoolt waar nodig
 - Meer transparantie: centraal, publiek toegankelijk register met info over zorgverleners, hun specialisatie(s) en de zorgverleners waarmee ze samenwerken

De nieuwe kwaliteitswet legt de algemene voorwaarden en principes vast, die nu verder zullen worden uitgewerkt.

De deontologische code van de verpleegkundigen kan gezien worden als een vorm van vertaling van de principes van de kwaliteitswet in deontologische regels.

- Centraal: de patiënt en kwaliteitsvolle dienstverlening
- Inwerkingtreding tegen juli 2021

Welke vragen stellen zich vandaag?

- Comment peut-on enseigner la déontologie aux futurs infirmiers ?
- Comment peut-on encourager les infirmiers pour qu'ils appliquent ces principes déontologiques dans leur travail quotidien?
- Comment faire pour que le cadre de travail permette aux infirmiers d'être fidèles à leur déontologie ?
- Faut-il faire de la régularisation de la déontologie des infirmiers ?

Cette journée est l'occasion pour que les infirmiers continuent à explorer et à débattre de ces questions. Pour que le code de déontologie soit plus qu'une déclaration de bonnes intentions.

Le but n'est pas de donner des réponses absolues aujourd'hui, car certaines réflexions prennent du temps. Mais peut-être vous pourriez faire des propositions utiles à ce sujet pour la prochaine législature.

Ik wens van deze gelegenheid gebruik te maken om jullie te bedanken voor jullie dagelijkse inzet voor de patiënt. Door de kortere opnames, toenemende complexiteit en chroniciteit van de zorg is dit allerm minst evident, dat besef ik zeer goed. Via de hervormingen in de WUG willen

we het werkveld anders organiseren om die uitdagingen beter aan te gaan.

En er lopen nog andere initiatieven dan de WUG om daarop te anticiperen.

- De hervorming van de ziekenhuissector, waarbij de nadruk veel meer komt te liggen op samenwerking tussen ziekenhuizen, met ook aandacht voor de verschuiving naar extramurale zorg (bijv. projecten thuishospitalisatie)
- Hervorming van het loonbeleid via IFIC
 - We zijn die oefening opgestart
 - Nu komt het erop aan om dit systeem gericht te verbeteren
 - De feedback die we daarrond van jullie hebben gekregen, zal daar ongetwijfeld bij helpen
 - Ik heb die al aan de sociale partners overgemaakt, die daar nu mee aan de slag moeten
- Een ander voorbeeld zijn de proefprojecten rond burn-out die we hebben gelanceerd in de zorg.
- En zeer recent hebben we de eerste stappen gezet naar een wettelijk kader gecreëerd voor de verpleegkundig specialist, die het verpleegkundig beroep zal verrijken.

Dit zijn slechts enkele voorbeelden om aan te tonen dat we niet stilzitten. We werken voort aan een beter gezondheidszorgsysteem en aan betere werkomstandigheden voor de verpleegkundigen.

Om jullie, de verpleegkundigen op het terrein, goed te informeren, maar ook om nieuwe initiatieven bij jullie af te stemmen, gaan wij regelmatig in overleg met de Algemene Unie van Verpleegkundigen van België en met

de voorzitters van de Federale Raad voor Verpleegkunde en van de Technische Commissie Verpleegkunde.

Nous avons mis pas mal de choses en route au cours de cette législature. Ces réformes causent parfois quelques inquiétudes, ce qui est tout à fait compréhensible. Mais qu'une chose soit claire : chaque initiative que nous prenons a pour but d'améliorer l'encadrement de votre profession. Et par conséquent, les soins aux patients, car en fin de compte, tout tourne autour d'eux.

J'estime que la rencontre d'aujourd'hui est également un grand pas en avant vers le développement de l'art infirmier. Je suis convaincue qu'en analysant la déontologie d'un œil critique et en la modernisant, ensemble, nous pourrons mieux préparer cette belle profession des soins de santé face à l'avenir.

Dames en heren,

Om af te sluiten wil ik zowel de mensen van de AUVB als de medewerkers van de FOD Volksgezondheid en de federale adviesorganen bedanken. Samen hebben we de voorbije al heel wat vooruitgang geboekt:

- ik denk bijv. aan de omzetting van de Europese Richtlijn 2013/55
- aan de integratie van de verpleegkundig specialist in de WUG;
- en aan het dossier rond de uitbreiding van de bevoegdheden van de zorgkundigen dat nu in een afrondende fase zit.

Elk hebben we onze eigen insteek, maar ons doel is hetzelfde: de kwaliteit van zorg voor de patiënt voortdurend verbeteren.

Bedankt voor jullie aandacht,

En ik wens jullie nog een zeer boeiende studiedag toe.